

Brukarz

711205

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Brukarz jest pracownikiem, zatrudnionym w przemyśle budowlanym, w gałęzi drogownictwa. Podejmuje on również pracę w sektorze usługowym. Znajduje pracę wszędzie tam, gdzie prowadzone są roboty drogowe. Brukuje, naprawia i rozbiera nawierzchnie ulic, placów, dróg, chodników, skarp i przejazdów.

Swoją pracę zaczyna od dokładnej analizy rysunków budowlanych, z których odczytuje dane techniczne przygotowanego projektu architektonicznego. Określa wymagania ilościowe i jakościowe materiałów, jakie zastosuje w swojej pracy. Mogą to być kamień, cegła klinkierowa, płyty kamiennie-betonowe lub kostka brukowa. Przy wyborze materiału brukarz uwzględnia takie jego cechy jak łupliwość, ścieralność i ciężar właściwy. Wybrany materiał sortuje i układa w pryzmy. Gromadzi i dobiera żwir, piasek i tłuczeń. Do jego obowiązków należy również dbanie, aby były one odpowiednio składowane.

Za pomocą sznura oznacza linie, ograniczające, miejsca gdzie będzie biegł nowy trakt lub znajdzie się nowy parking, tak aby były zgodne z przygotowanym projektem architektonicznym. Brukarz ustawia pod sznur bloki betonowe lub kamienne obramowujące nawierzchnię.

Gdy zorganizuje już swoje stanowisko pracy, przystępuje do niwelacji terenu, na którym poprowadzona zostanie nowa droga lub chodnik. W razie potrzeby wykonuje odpowiednie wykopy lub nasypy. Następnie wyznacza profile podsypki i wszelkiego rodzaju nawierzchni za pomocą krzyży niwelacyjnych i łat z poziomnicami. Na tak przygotowanym terenie wykonuje łopatą podkład z podsypki piaskowej lub żwirowej. Za pomocą zagęszczarek mechanicznych utwardza podłoże. W zależności od potrzeb korzysta z zagęszczarek powierzchniowych lub tak zwanych stopek - zagęszczarek skupiających, które punktowo ubijają piasek. Najczęściej są to urządzenia spalinowe lub elektryczne.

Na utwardzone podłoże brukarz układa właściwą warstwę wierzchnią. Pracę tę wykonuje przede wszystkim ręcznie. Bardzo ważne jest dokładne i ścisłe spasowanie ze sobą elementów tworzących nawierzchnię. Za pomocą niwelatorów i poziomnic brukarz kontroluje prawidłowość ułożenia płytek chodnikowych lub kostki brukowej. W przypadku dokładniejszych prac odpowiednio przycina kostkę, używając do tego celu różnego rodzaju „gilotynek”.

Brukarz powinien posiadać podstawowe umiejętności przyrządzania mieszanek betonowych. Z ich pomocą obmurowuje włazy i studzienki kanalizacyjne oraz wmurowuje ewentualne słupki, jeśli tego wymaga zleceniodawca.

Jest to ciężka praca fizyczna, wymagająca dużej dokładności i zmysłu estetycznego. Coraz częściej od brukarza oczekuje się umiejętności wykonywania z różnokolorowych kostek brukowych nawierzchni mozaikowych na placach i parkingach.

Roboty brukarskie wykonywane są najczęściej w brygadach, które w zorganizowany sposób wykonują powierzone im zadania. Oprócz właściwych robót drogowych brukarze zajmują się naprawą i konserwacją używanego przez siebie sprzętu.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca brukarza odbywa się na wolnym powietrzu. Wynika to ze specyfiki tego zawodu. Wszystkie roboty drogowe wykonywane są bezpośrednio na miejscu budowy. Z tego względu praca przebiega w zmiennych warunkach pogodowych. Szczególnie uciążliwa jest duża wilgotność powietrza i gruntu, zwłaszcza że praca wymaga częstego schylania się, a nawet poruszania się na kolanach. Brukarz pracujący na wolnym powietrzu narażony jest latem na bezpośrednie działanie promieni słonecznych, a w okresie zimowym na mrozy.

Środowisko pracy przy robotach drogowych prowadzonych na większą skalę charakteryzuje się występowaniem dużej ilości maszyn budowlanych, będących w ciągłym ruchu. Stąd duże ryzyko nieszczęśliwych wypadków. Ciężkie maszyny drogowe wytwarzają też duży hałas, który jest męczący.

Można jednak stwierdzić, iż brukarz nie jest narażony na choroby zawodowe. Częściej niż w innych zawodach mogą występować u niego zmiany reumatyczne.

warunki społeczne

Praca w zawodzie brukarza ma charakter zespołowy. Grupy robotników tworzą brygady. W związku z tym wymagana jest umiejętność współpracy i podporządkowania się przełożonemu (brygadziście). Kontakty pracowników na tym stanowisku z osobami trzecimi raczej nie występują. Przy dużych, kompleksowych robotach drogowych brukarze współpracują z operatorami maszyn budowlanych i drogowych (koparek, ładowarek, walców drogowych), taraniarzami lub z asfalcjarzami. Praca nie niesie ze sobą ryzyka konfliktów międzyludzkich.

warunki organizacyjne

Praca na tym stanowisku przebiega w stałych godzinach, w dzień. Brukarz przepracowuje dziennie około 8 godzin. Nie jest wymagana praca w niedziele i święta. Ze względu na panujące w Polsce warunki klimatyczne praca brukarza ma raczej charakter sezonowy. Roboty wykonywane są w tak zwanym sezonie budowlanym, trwającym od marca do listopada. Jeśli pozwalają na to warunki pogodowe, praca może odbywać się przez cały rok. Dotyczy to głównie napraw nawierzchni drogowych, chodników, zatok autobusowych itp.

Brukarz wykonuje czynności zrutynizowane. Jest odpowiedzialny za wykonywaną pracę i powierzone mu narzędzia i urządzenia techniczne. Jest kierowany i kontrolowany przez swojego bezpośredniego przełożonego. Praca jest związana z wyjazdami poza miejsce zamieszkania.

Wymagania psychologiczne

Praca brukarza może polegać na posługiwaniu się różnego typu narzędziami ręcznymi i

urządzeniami mechanicznymi. Wymaga to pewnych uzdolnień manualnych - zręczności rąk. Wykorzystywane one są szczególnie przy ręcznym, precyzyjnym układaniu kostki brukowej. Bardzo ważna jest sprawność koordynacji wzrokowo-ruchowej, to znaczy współdziałanie narządów wzroku i ruchu tak, aby móc np. obsługiwać narzędzia i maszyny kontrolując równocześnie proces produkcji. Niezbędna jest zdolność widzenia przestrzennego oraz ostrość wzroku (przy obsłudze urządzeń będących w ruchu).

Charakter pracy brukarza wymaga również dokładności i systematyczności. Ważne jest przestrzeganie norm budowlanych i pewnych reguł działania, aby wykonywana praca odznaczała się trwałością oraz walorami estetycznymi. Cechy te niezbędne są również do posługiwania się na co dzień przy swoim stanowisku pracy przyrządami pomiarowymi. Wielu pracodawców najwyżej ceni w tym zawodzie solidność.

Brukarz powinien umieć współpracować z kolegami z brygady. Wiele czynności wykonuje się razem - zwłaszcza cięższych prac fizycznych. Stąd ważna jest umiejętność współdziałania i pomocy. Aby praca była efektywna, brukarze powinni stanowić zgrany zespół. Praca w zespole wymaga także umiejętności podporządkowania się swojemu przełożonemu, jak również instrukcjom i regułom wynikającym ze specyfiki technologii.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Zawód brukarza jest ciężką pracą fizyczną. Wymaga transportu surowców budowlanych i składowania ich w przyłamy, Praca wykonywana jest na stojąco i wymaga ciągłego poruszania się, brukarz najczęściej jest schylony przy przenoszeniu i układaniu kostki. Niezbędna jest więc duża sprawność układu kostno-stawowego. Wymagana jest również silna budowa ciała. Istnieją pewne przeciwwskazania, dotyczące podjęcia pracy w tym zawodzie. Przede wszystkim są to wady kręgosłupa (skrzywienie boczne kręgosłupa). Niemożliwe jest także podjęcie pracy w opisywanym zawodzie z płaskostopiem. Należy również zwrócić uwagę na ewentualne wady wzroku, brak widzenia obuocznego, przewlekłe choroby układów oddechowego i krążenia. Ze względu na zmienne warunki klimatyczne, charakteryzujące opisywane stanowisko, przeciwwskazaniem zdrowotnym są także przewlekłe choroby układu moczowego.

W zawodzie brukarza nie ma możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Ze względu na to, że brukarz wykonuje ciężką pracę fizyczną, wymagającą dźwigania, oferty pracy adresowane są wyłącznie do mężczyzn.

Niezbędnym wykształceniem, jakim musi legitymować się osoba ubiegająca się o pracę w zawodzie brukarza, jest wykształcenie zasadnicze zawodowe. Niekiedy do pracy są przyjmowane osoby bez żadnego przygotowania zawodowego, po ukończeniu jedynie szkoły podstawowej. Wówczas najbardziej liczy się praktyka, potwierdzona świadectwem z poprzednich zakładów pracy. Preferowani są kandydaci posiadający zawód wyuczony o kierunku budownictwo, z praktyką zawodową. Raczej nie zdarza się, aby pracodawca wymagał konkretnej specjalności. Jedynie dodatkowo wymagane jest świadectwo ukończenia kursu zasad bhp. Nie są wymagane dodatkowe badania lekarskie (poza podstawowymi, obowiązkowymi dla każdego pracownika). Przy zatrudnieniu nie istnieją konkretne preferencje „osobowe” przy zatrudnianiu, dotyczące wieku czy prezencji. Górna granica wieku nie jest określona.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie brukarza możliwości awansu są ograniczone. Brukarz z wieloletnią praktyką ma możliwość awansu na stanowisko brygadzysty. Dalsza kariera zawodowa możliwa jest po ukończeniu szkoły średniej (technikum) na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej.

Brukarz ma możliwość podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej - założenia prywatnej firmy usługowej, zajmującej się układaniem kostki brukowej i innymi pracami drogowymi. Obecnie obserwuje się coraz większe zainteresowanie tego typu usługami.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Pracę w zawodzie brukarza może podjąć praktycznie każda osoba w wieku produkcyjnym. Nie dostrzega się wyraźnych kłopotów ze znalezieniem pracy przez osoby dorosłe, nawet w wieku 40-50. lat. Zawód ten jest szansą dla osób, które w późniejszym okresie przekwalifikowały się np. na kursach zawodowych, organizowanych przez urzędy pracy. Specjalność brukarza może być szczególnie istotna przy prowadzeniu robót publicznych, których zadaniem jest zapobieganie bezrobociu.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- betoniarz
- monter nawierzchni

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.